

ЗАКОН

О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се захтеви за степен финоће предмета од драгоцених метала, средства за лемљење, превлаке од другог драгоценог метала, захтеви за делове предмета од недрагоцених метала, уређују се услови и начин оцењивања усаглашености предмета од драгоцених метала и признавања иностраних жигова, утврђује се обавеза плаћања таксе за радње које се предузимају и акте који се издају у поступку оцењивања усаглашености, односно испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, уређује се откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала, уређује се вршење надзора у области предмета од драгоцених метала, као и друга питања од значаја за стављање на тржиште предмета од драгоцених метала.

Члан 2.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) предмете од драгоцених метала намењене извозу;
- 2) предмете од драгоцених метала који су превучени емајлом, драгим каменом, бисером или другим неметалним материјалом;
- 3) предмете од драгоцених метала који се производе или привремено увозе као узорци за изложбе и сајмове и нису намењени за стављање на тржиште;
- 4) предмете од других метала превучени драгоценим металом;
- 5) предмете од драгоцених метала старије производње који имају научну, историјску или културну вредност, као и перца за налив-пера;
- 6) инвестиционо злато у смислу закона којим се уређује порез на додатну вредност, као и инвестиционо сребро, платину и паладијум;
- 7) предмете или делове предмета који се употребљавају за медицинске, стоматолошке, ветеринарске, научне и индустријске сврхе.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) драгоцени метали су платина, злато, паладијум и сребро;
- 2) легура драгоценог метала је чврста хомогена смеша коју чини најмање један драгоцени метал и један или више других метала;
- 3) финоћа је маса драгоценог метала садржана у укупној маси легуре, изражена у хиљадитим деловима;
- 4) ознака финоће је бројчана вредност која одговара једном од прописаних степена финоће;
- 5) степен финоће је најмања маса драгоценог метала садржана у укупној маси неке легуре, изражена у хиљадитим деловима;
- 6) државни жиг је ознака степена финоће којом се потврђује усаглашеност предмета од драгоцених метала са прописаним захтевима, као и то да је предмет од драгоценог метала израђен у финоћи једнакој или већој од

прописане за тај степен финоће, а мањој од наредног степена финоће;

7) предмет од драгоценог метала је накит, као и било који други предмет направљен од драгоценог метала или његових легура, који садржи све потребне делове који га чине комплетним;

8) мешовити предмет је предмет чији су саставни делови израђени од различитих драгоцених метала, њихових легура, других метала или других материјала, као и предмет чији су саставни делови израђени од једног драгоценог метала различитих финоћа;

9) превлака од драгоценог метала је слој драгоценог метала који се наноси на предмет или његове делове хемијским, електрохемијским, механичким или неким другим поступком;

10) средство за лемљење је легура драгоценог метала која се може користити само као везивни материјал;

11) полупроизвод је полуга, одливак, гранула и други облици израђени од драгоценог метала или његове легуре намењен за израду готовог производа;

12) привредни субјект је привредно друштво или друго правно лице, односно предузетник који је регистрован у Републици Србији у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, а који предмете од драгоцених метала ставља на тржиште;

13) произвођач је привредни субјект који је регистрован у Републици Србији у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и коме је Дирекција за мере и драгоцене метале издала решење о знаку произвођача;

14) откупљивач је привредни субјект који је регистрован у Републици Србији у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и који је регистрован у Дирекцији за мере и драгоцене метале као откупљивач предмета од драгоцених метала и њихових делова;

15) увозник је привредни субјект који је регистрован у Републици Србији у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, који увози предмете од драгоцених метала и коме је Дирекција за мере и драгоцене метале издала решење о знаку увозника;

16) заступник је привредни субјект који је регистрован у Републици Србији у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, који заступа произвођача који га је овластио да за његов рачун предузима радње из овлашћења у вези са стављањем предмета од драгоцених метала на тржиште Републике Србије и коме је Дирекција за мере и драгоцене метале издала решење о знаку заступника;

17) знак произвођача је знак којим произвођач означава предмете од драгоцених метала, у складу са овим законом;

18) знак увозника је знак којим увозник означава предмете од драгоцених метала, у складу са овим законом;

19) знак заступника је знак којим заступник означава предмете од драгоцених метала, у складу са овим законом;

20) означавање предмета од драгоцених метала је утискивање знака произвођача, увозника, односно заступника и одговарајуће ознаке финоће;

21) испитивање предмета од драгоцених метала је поступак којим се оцењује усаглашеност предмета од драгоцених метала са прописаним

захтевима;

22) жигосање предмета од драгоцених метала је означавање предмета од драгоцених метала државним жигом или међународним жигом у складу са потврђеним међународним споразумом чији је потписник Република Србија;

23) стављање на тржиште предмета од драгоцених метала је прва испорука предмета од драгоцених метала на тржиште Републике Србије;

24) регистар откупљивача је јавни регистар који у писаној и електронској форми води Дирекција за мере и драгоцене метале и објављује га на својој интернет страници.

Други појмови који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и стандардизација.

Члан 4.

Предмет од драгоцених метала може се ставити на тржиште ако је усаглашен са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означен и жигосан у складу са овим законом, односно ако га прати прописана документација.

Члан 5.

Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција) обавља следеће послове у области предмета од драгоцених метала:

- 1) одређује решењем знак произвођача, увозника или заступника;
- 2) води евиденцију знакова произвођача, увозника или заступника, као и регистар откупљивача;
- 3) врши испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- 4) врши испитивање драгоцених метала и њихових легура;
- 5) врши надзор у области предмета од драгоцених метала;
- 6) сарађује са надлежним инспекцијским органима и пружа стручну помоћ из области предмета од драгоцених метала;
- 7) припрема стручне основе за израду нацрта прописа из области предмета од драгоцених метала;
- 8) одлучује у управним поступцима из области предмета од драгоцених метала;
- 9) представља Републику Србију у међународним и регионалним организацијама и успоставља сарадњу у области предмета од драгоцених метала;
- 10) обавља и друге послове из области предмета од драгоцених метала, у складу са овим законом.

Дирекција издаје гласило у коме се објављују решења која Дирекција доноси у складу са овим законом.

II. ЗАХТЕВИ ЗА ПРЕДМЕТЕ ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА

Члан 6.

Најдрагоценији племенити метал је платина, а затим злато, па паладијум, па сребро.

Предмети од драгоцених метала (у даљем тексту: предмети) који се

стављају на тржиште морају испуњавати техничке захтеве у погледу једног од следећих степена финоће:

- 1) предмети од платине:
 - I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000);
 - II степен финоће 900 хиљадитих делова (900/1000);
 - III степен финоће 850 хиљадитих делова (850/1000);
- 2) предмети од злата:
 - I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000);
 - II степен финоће 840 хиљадитих делова (840/1000);
 - III степен финоће 750 хиљадитих делова (750/1000);
 - IV степен финоће 585 хиљадитих делова (585/1000);
- 3) предмети од паладијума:
 - I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000);
 - II степен финоће 500 хиљадитих делова (500/1000);
- 4) предмети од сребра:
 - I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000);
 - II степен финоће 925 хиљадитих делова (925/1000);
 - III степен финоће 800 хиљадитих делова (800/1000).

Предмети, поред прописаних степена финоће, могу имати и финоћу 999 хиљадитих делова (999/1000).

Изузетно од одредбе става 2. тачка 2) овог члана, предмети од злата (златници, спомен-плакете и сл) могу имати финоћу 900 хиљадитих делова (900/1000).

Предмети израђени од легуре драгоценог метала чија је финоћа нижа од најмањег степена финоће из става 2. овог члана не сматрају се предметима од драгоценог метала у смислу овог закона.

Предмети, поред захтева за степен финоће, морају испуњавати и захтеве који се односе на степен финоће средстава за лемљење, превлаку од другог драгоценог метала, захтеве за делове од недрагоцених метала, уколико их предмет садржи, као и друге захтеве у погледу њихове израде.

Министар надлежан за предмете од драгоцених метала (у даљем тексту: министар) ближе прописује захтеве из става 6. овог члана.

Члан 7.

Предмети који имају финоћу већу од финоће прописане за одређени степен у члану 6. овог закона, а мању од наредног вишег степена, сматрају се предметима који имају финоћу тог нижег степена, без негативних одступања.

Члан 8.

Предмети чији су саставни делови израђени од легура различитих драгоцених метала међу којима нису уочљиве границе или разлике, имаће ознаку финоће драгоценог метала који је саставни део легуре и који је најмање драгоцен.

Предмети чији су саставни делови израђени од легура истог драгоценог

метала али различитих степена финоће међу којима нису уочљиве границе или разлике, имаће ознаку финоће саставног дела чији је степен финоће најнижи.

На предметима чији су саставни делови израђени од легура различитих драгоцених метала међу којима је граница јасно уочљива, означавање финоће обавезно је на делу направљеном од легуре драгоценог метала који је најмање драгоцен, а остали саставни делови тог предмета не морају бити обележени, али ако се обележавају, обележавају се ознаком финоће коју има легура драгоценог метала од кога је тај део направљен.

Предмети који се састоје од делова драгоцених метала и од делова других материјала носиће ознаку финоће на делу израђеном од драгоценог метала, а делови од недрагоцених метала, који су саставни део предмета, морају бити означени ознаком МЕТАЛ, МЕТ или М, у зависности од његове величине.

III. ПРОИЗВОЂАЧ, УВОЗНИК, ЗАСТУПНИК И ОТКУПЉИВАЧ

Члан 9.

Произвођач предмета је дужан да предмете које произведе,значи својим знаком произвођача и ознаком финоће.

Поред знака произвођача и ознаке финоће произвођач предмета може предмете означити и знаком који је заштићен у складу са прописима којима се уређују жигови, о чему Дирекцији прилаже доказ.

Ознака финоће из става 1. овог члана мора по бројчаној вредности да одговара једном од степена финоће прописаних у члану 6. овог закона.

Произвођач не може предмете означавати другим знацима или ознакама, осим знаком произвођача и ознаком финоће који су одређени у складу са овим законом, као и знаком из става 2. овог члана.

Министар прописује садржину, облик и димензије знака произвођача, увозника, односно заступника и ознаке финоће, начин на који се предмети означавају, опрему и изглед радних просторија које морају да поседују произвођачи предмета, као и садржину и образац захтева за добијање знака произвођача.

Члан 10.

Знак произвођача одређује се решењем које на захтев произвођача доноси Дирекција.

Знак произвођача мора бити евидентиран код Дирекције.

Након добијања решења из става 1. овог члана произвођач је дужан да достави Дирекцији матрицу знака произвођача и знак произвођача ради узимања отиска.

Матрице знака произвођача и отисак жига тог знака чувају се у Дирекцији.

Произвођач је дужан да обавести Дирекцију о свим променама у вези са подацима из евиденције знакова произвођача коју Дирекција води у складу са овим законом, као и о обустави пословања, у року од 30 дана од дана настанка промене или прекида обављања делатности.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 11.

Решење о одређивању знака произвођача укида се решењем Дирекције ако:

1) се утврди да произвођач предмета више не испуњава прописане услове;

2) је произвођач односно одговорно лице код произвођача извршило кривично дело фалсификовања знакова за означавање предмета за које је правоснажно осуђен;

3) произвођач предмета трајно престане да обавља регистровану делатност или привремено дуже од шест месеци од дана привременог прекида обављања делатности.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Жалба на решење не одлаже његово извршење.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Знак произвођача за који је укинута решење о знаку произвођача не може се употребљавати.

Произвођач коме је укинута решење из разлога из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, не може поднети нови захтев за одређивање знака произвођача у року од шест месеци од дана пријема решења о укидању решења о знаку произвођача.

Произвођач је дужан да знак произвођача из става 5. овог члана достави Дирекцији ради уништења у року од 15 дана од дана пријема решења о укидању решења о знаку произвођача.

Члан 12.

Дирекција може издати решење о знаку произвођача и члановима удружења примењених уметника који израђују уметничке предмете, под условима и на начин под којима се то решење издаје произвођачима предмета.

Уз захтев за издавање решења из става 1. овог члана подноси се доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Одредбе овог закона које се односе на произвођаче предмета примењују се и на лица из става 1. овог члана.

Члан 13.

Увозник или заступник, пре стављања предмета на тржиште, дужан је да означи предмет страног произвођача својим знаком, односно знаком увозника или знаком заступника.

Уколико предмет из става 1. овог члана нема ознаку финоће или та ознака не одговара бројчаној вредности степена финоће у смислу члана 6. овог закона, увозник или заступник је дужан да тај предмет означи ознаком финоће у складу са овим законом.

Предмет из увоза који поседује јединствену идентификациону ознаку не мора бити означен знаком увозника или заступника, као ни ознаком финоће.

Члан 14.

Одредбе чл. од 8. до 12. овог закона сходно се примењују и на увозника или заступника.

Члан 15.

Пре стављања предмета на тржиште, произвођач, увозник или заступник дужан је да предмет достави на испитивање и жигосање, ради утврђивања његове усаглашености са прописаним захтевима.

Увозник или заступник је дужан да уз захтев за испитивање и жигосање предмета из увоза достави Дирекцији и царинску декларацију предмета која се односи на царински поступак пуштања робе у слободан промет.

Предмет из увоза који поседује јединствену идентификациону ознаку не мора се жигосати, али се за такав предмет после испитивања издаје уверење о потврђивању степена финоће, које поред ознаке степена финоће садржи и податке о увознику или заступнику.

Привредни субјект ставља на тржиште само предмете од драгоцених метала који су усаглашени са прописаним захтевима.

У случају сумње у степен финоће предмета, заинтересовано лице може тражити од Дирекције ванредно испитивање финоће предмета од драгоценог метала и издавање извештаја о извршеном испитивању. Трошкове ванредног прегледа степена финоће сноси подносилац захтева.

Министар ближе прописује врсте, облике, изглед и начин израде државних жигова.

Члан 16.

За предмете од платине, злата и паладијума масе до 1 g и предмете од сребра масе до 3 g, као и делове, односно некомплетне предмете, не постоји обавеза испитивања и жигосања, а за предмете од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмете од сребра масе до 1 g, не постоји ни обавеза означавања.

Члан 17.

Испитивање, односно жигосање предмета обавља Дирекција.

Министар прописује начин испитивања и жигосања предмета, испитивања драгоцених метала и њихових легура, садржину и образац захтева за испитивање, односно жигосање предмета, образац извештаја о резултатима извршеног испитивања драгоцених метала и њихових легура, као и опрему за испитивање и жигосање предмета, списак предмета који се жигосу и место на које се државни жиг утискује.

Члан 18.

При подношењу предмета на испитивање и жигосање подноси се писани захтев који нарочито садржи врсту, број и масу предмета, легуру драгоценог метала од које је предмет израђен, као и њену финоћу.

Када Дирекција испитивањем утврди да је предмет у сагласности са ознаком финоће, као и да испуњава и друге прописане захтеве извршиће жигосање тог предмета.

Када Дирекција, испитивањем утврди да предмет није у сагласности са ознаком финоће или да не испуњава друге прописане захтеве, донеће решење о одбијању захтева.

Дирекција ће предмете из става 3. овог члана учинити неподобним за стављање на тржиште.

Када Дирекција, не може са сигурношћу утврдити да ли предмет испуњава прописане захтеве, испитаће тај предмет на начин који може захтевати његово оштећење, односно уништење уз сагласност подносиоца захтева.

Уколико подносилац захтева не да сагласност да се предмет испита на начин који може довести до оштећења, односно уништења тог предмета, Дирекција ће донети решење о одбијању захтева.

Ако се приликом вршења надзора над предметима од драгоцених метала утврди да је подносилац захтева из става 6. овог члана, коме је Дирекција издала решење о знаку произвођача, односно решење о знаку увозника или заступника, ставио на тржиште предмете који не испуњавају захтеве прописане овим законом, Дирекција ће донети решење о укидању тог решења.

Против решења из ст. 3, 6. и 7. овог члана произвођач може изјавити жалбу министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 19.

Предмети од драгоцених метала испитују се и жигосу у службеним просторијама Дирекције.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, предмети се могу, на захтев произвођача, увозника или заступника, испитивати и жигосати и у њиховим пословним просторијама ако су испуњени прописани услови за одговарајуће радне просторије и опрему за испитивање и жигосање.

Испуњеност услова из става 2. овог члана утврђује Дирекција, решењем.

Уз захтев за утврђивање испуњености услова из става 2. овог члана подноси се доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба министру, у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује услове које морају испуњавати радне просторије и опрема за испитивање и жигосање предмета.

Члан 20.

После извршеног жигосања предмету се не смеју додавати делови од драгоцених или других метала, као ни други материјали који се не могу распознати.

Ако жигосани предмет од драгоценог метала буде измењен или прерађен тако да му се промени степен финоће, мора се поново поднети на испитивање и жигосање.

Забрањено је преношење утиснутог жига на други предмет.

Члан 21.

Обавеза жигосања предмета на начин из члана 15. овог закона не односи се на произвођача који за предмет од драгоценог метала има прописану документацију.

Произвођач из става 1. овог члана дужан је да од Дирекције, за предмет за који има прописану документацију прибави доказ о степену финоће и састава легуре драгоценог метала од које је израдио предмет.

Усаглашеност предмета са прописаним захтевима произвођач из става 1. овог члана потврђује означавањем предмета својим знаком произвођача и ознаком финоће.

Произвођач је дужан да прописану документацију из става 1. овог члана чува трајно и да води евиденцију о израђеним предметима од легуре за коју има доказ о степену финоће и састава.

Усаглашеност предмета из става 1. овог члана може се утврђивати и испитивањем и жигосањем тог предмета.

Министар прописује начин утврђивања усаглашености предмета са прописаним захтевима на основу прописане документације, као и садржину те документације.

Члан 22.

Откуп употребљаваних предмета или њихових делова од драгоцених метала може да врши само откупљивач, на откупном месту, које мора бити обележено таблом (налепницом), са следећим подацима из регистра откупљивача:

- 1) редни број из регистра откупљивача;
- 2) пословно име откупљивача, адреса седишта и матични број;
- 3) број откупног места са адресом.

Откупљивач је дужан да приликом откупа предмета или њихових делова изда исправу-откупни лист о откупу предмета од драгоцених метала, који садржи следеће податке:

- 1) пословно име откупљивача, адресу седишта, број откупног места и матични број;
- 2) име и презиме, пребивалиште, адресу и ЈМБГ (или регистарски број из личне карте или пасоша) лица које је продало предмет од драгоценог метала;
- 3) врсту предмета од драгоценог метала;
- 4) врсту драгоценог метала и степен финоће;
- 5) масу откупљеног предмета исказану у грамима;
- 6) плаћени износ у динарима за откупљени предмет;
- 7) потпис откупљивача и потпис лица које је продало предмет од драгоцених метала.

Копије издатих исправа-откупних листова о откупу предмета од драгоцених метала и њихових делова, морају се чувати на откупном месту у складу са прописима о рачуноводству.

Евиденцију о извршеном промету откупљивач је дужан да води на откупном месту у складу са прописима којима се уређује евиденција промета у

трговини.

Члан 23.

Дирекција води евиденцију знакова произвођача, увозника и заступника, која садржи: пословно име произвођача, увозника или заступника и адресу његовог седишта, адресе организационих јединица ван седишта, матични број, податке о знаку произвођача, односно знаку увозника или заступника и податке о начину на који произвођачи, увозници или заступници доказују усаглашеност предмета са прописаним захтевима.

Дирекција води регистар откупљивача, који садржи: редни број, пословно име и адресу седишта откупљивача, матични број, адресу откупних места, број откупног места, број телефона, односно електронску адресу.

Упис у регистар откупљивача врши се на захтев лица које тражи упис у тај регистар.

Подносилац захтева може да започне обављање откупа даном уписа у регистар откупљивача.

Решење о упису у регистар откупљивача доноси Дирекција.

Против решења из става 5. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Откупљивач је дужан да обавести Дирекцију о свим променама података из регистра откупљивача у року од седам дана од дана настанка промене или прекида обављања делатности.

Откупљивач се решењем брише из регистра откупљивача на лични захтев или по службеној дужности у случају брисања откупљивача из регистра у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

IV. ВАЖЕЊЕ И ПРИЗНАВАЊЕ ИНОСТРАНИХ ЖИГОВА

Члан 24.

У Републици Србији важе инострани жигови ако су издати у складу са потврђеним међународним споразумима чији је потписник Република Србија.

Министар може признати важење иностраних жигова на предметима, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за те предмете.

Министар ближе прописује начин признавања иностраних жигова из става 2. овог члана.

Члан 25.

Претпоставља се да предмет који је законито стављен на тржиште државе чланице Европске уније или Републике Турске или који је произведен и законито стављен на тржиште државе која је уговорна страна Споразума о Европском економском простору и који је у тој држави на прописан начин означен, односно жигосан, испуњава захтеве за стављање на тржиште у Републици Србији.

За оцену испуњености услова из става 1. овог члана примењује се Уредба (ЕУ) бр. 2019/515 Европског парламента и Савета од 19. марта 2019. године о узајамном признавању робе која се законито ставља на тржиште у

другој држави чланици и укидању Уредбе (ЕЗ) бр. 764/2008.

V. ТАКСЕ

Члан 26.

За спровођење испитивања и жигосања предмета, вршење хемијских анализа драгоцених метала, легура и предмета, испитивања опреме која служи за испитивање предмета од драгоцених метала, утврђивања испуњености услова за доношење решења о знаку произвођача, увозника или заступника, утврђивања испуњености услова за доношење решења о испитивању и жигосању предмета у пословним просторијама произвођача или увозника, као и за извршавање других послова у вези са испитивањем и жигосањем предмета, које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају се таксе.

Висина такси из става 1. овог члана иста је за страна и домаћа лица.

Таксе из става 1. овог члана уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

VI. ПОСЛОВНИ И ПРОДАЈНИ ПРОСТОР

Члан 27.

У продајном простору произвођача, увозника, заступника или другог привредног субјекта могу се налазити само предмети усаглашени са одредбама овог закона, који морају бити груписани, а тај део продајног простора обележен натписом о врсти и степену финоће драгоценог метала.

У осталим деловима пословног простора који се налазе на истој адреси као и продајни простор могу се наћи и предмети који су означени у складу са одредбама овог закона, али нису жигосани.

Предмети из става 2. овог члана морају бити разврстани по врсти, броју и маси предмета, легури драгоценог метала од које је предмет израђен, као и њеној финоћи.

Производи израђени од других метала који се у продајном простору држе заједно са предметима, морају бити посебно груписани, а тај део продајног простора обележен натписом да ти производи нису од драгоценог метала.

Члан 28.

У продајном простору, на видном месту, морају се држати:

- 1) слике државних жигова;
- 2) лупа помоћу које се ознаке и жигови, прописани овим законом, могу јасно видети и разликовати и која се мора ставити на располагање заинтересованим лицима;
- 3) обавештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 g и предмети од сребра масе до 3 g, не морају бити жигосани већ само означени;
- 4) обавештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмети од сребра масе до 1 g, не морају бити ни жигосани ни означени.

Произвођачи, увозници или заступници дужни су да у својим продајним просторима на видном месту држе и решење о знаку произвођача, увозника или заступника.

Откупљивачи су дужни да у свим својим откупним местима на видном месту држе решење о упису у регистар откупљивача који издаје Дирекција.

VII. НАДЗОР

Члан 29.

Надзор над применом закона и других прописа у области предмета врши министарство надлежно за предмете од драгоцених метала.

Надзор над прометом и откупом предмета од драгоцених метала врше тржишни инспектори у складу са овим законом, као и прописима којима се уређује евиденција промета у трговини и тржишни надзор.

Дирекција врши надзор над предметима од драгоцених метала који обухвата надзор над:

- 1) предметима који су стављени на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева;
- 2) одржавањем прописаних услова код привредних субјеката којима је издато решење о знаку произвођача, увозника или заступника;
- 3) одржавањем прописаних услова у пословним просторијама произвођача, увозника или заступника предмета у складу са чланом 19. став 2. овог закона.

Дирекција врши надзор из става 3. овог члана, у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

Члан 30.

Надзор из члана 29. став 3. овог закона Дирекција врши преко инспектора, односно лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала.

Инспектор из става 1. овог члана може бити лице које испуњава услове прописане законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Инспектор из става 1. овог члана мора имати службену легитимацију у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Службена легитимација престаје да важи у случају да је:

- 1) имаоцу службене легитимације престао радни однос у Дирекцији за мере и драгоцене метале;
- 2) ималац службене легитимације распоређен на радно место које не обухвата послове за чије је обављање прописано поседовање службене легитимације;
- 3) наступила смрт имаоца службене легитимације;
- 4) извршена замена службене легитимације.

Члан 31.

У вршењу надзора над предметима од драгоцених метала инспектор, односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима има право и дужност да:

- 1) улази у просторије у којима се предмети производе и означавају, ради провере испуњености прописаних услова у погледу опреме и радних просторија;
- 2) улази у све просторије које чине пословни и продајни простор

произвођача, увозника, заступника и привредног субјекта, у којима се предмети стављају на тржиште, ради проверавања усаглашености предмета са прописаним захтевима, као и испуњености захтева из члана 27. и члана 28. ст. 1. и 2. овог закона;

3) улази у просторије произвођача, увозника или заступника у којима се врши испитивање и жигосање предмета у складу са чланом 19. став 2. овог закона, ради провере испуњености прописаних услова;

4) изврши увид, односно наложи да му се у одређеном року стави на увид документација од значаја за надзор, коју није могао да прибави по службеној дужности и узима писмене и усмене изјаве у вези са подацима који су му потребни за састављање записника о извршеном надзору и сачињава записник.

Ако инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора утврди да нису испуњени прописани услови из става 1. тачка 2) овог члана, наложиће отклањање неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана, уноси то у записник и подноси захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора утврди да нису испуњени прописани услови из става 1. тач. 1) и 3) овог члана, наложиће отклањање неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана и унети то у записник.

Ако недостаци из става 3. овог члана који се односе на став 1. тачку 1) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси решење о укидању решења о знаку произвођача.

Ако недостаци из става 2. овог члана који се односе на став 1. тачку 2) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси решење о повлачењу предмета са тржишта.

Ако недостаци из става 3. овог члана који се односе на став 1. тачку 3) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси решење о укидању решења из члана 19. став 3. овог закона.

Против решења из ст. 4, 5. и 6. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 32.

Одредбе члана 31. овог закона сходно се примењују на произвођаче из члана 21. овог закона.

У вршењу надзора, инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима има право и дужност да проверава да ли произвођач из члана 21. овог закона испуњава захтеве из тог члана.

У случају да произвођач из члана 21. овог закона учини више од два прекршаја у смислу неиспуњавања захтева из члана 21. овог закона, односно одредаба члана 15. овог закона, Дирекција доноси решење којим налаже произвођачу да потврђивање усаглашености предмета са прописаним захтевима може извршити искључиво испитивањем и жигосањем у просторијама Дирекције.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба министру

у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 33.

Уколико инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима у току вршења надзора над предметом који је стављен на тржиште не може са сигурношћу утврдити да ли тај предмет испуњава прописане захтеве налаже произвођачу, увознику, заступнику или другом привредном субјекту да предмет достави Дирекцији ради испитивања.

Трошкове испитивања предмета из става 1. овог члана сноси Дирекција ако се утврди да предмет испуњава прописане захтеве.

Министар прописује начин поступања са предметима у оквиру надзора над предметима из става 1. овог члана и методе испитивања које се користе код надзора над тим предметима.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) стави на тржиште предмете који не испуњавају захтеве у погледу степена финоће из члана 6. овог закона;

2) делови од недрагоцених метала нису означени одговарајућом ознаком (члан 8);

3) произвођач предмета од драгоцених метала није означио предмет својим знаком произвођача односно предмет није означио ознаком финоће у складу са овим законом, уколико тај предмет нема ознаку финоће или има ознаку финоће која не одговара бројчаној вредности степена финоће у смислу члана 6. овог закона, или је тај предмет означен другим знацима или ознакама који нису у складу са овим законом (члан 9);

4) произвођач не обавести Дирекцију о свим променама у вези са подацима из евиденције знакова произвођача коју Дирекција води у складу са овим законом, као и о обустави пословања, у року од 30 дана од дана настанка промене или прекида обављања делатности (члан 10. став 5);

5) употребљава знак произвођача, знак увозника или заступника за који је донето решење о укидању решења о знаку произвођача, знаку увозника или заступника и ако тај знак не достави Дирекцији ради уништења (чл. 11. и 14);

6) увозник или заступник са седиштем у Републици Србији стави на тржиште предмет који није означио својим додељеним знаком, односно ако тај предмет није означио ознаком финоће у складу са овим законом, уколико тај предмет нема ознаку финоће или има ознаку финоће која не одговара бројчаној вредности степена финоће у смислу члана 6. овог закона осим за предмет из увоза који поседује јединствену идентификациону ознаку (члан 13);

7) стави на тржиште предмет који није усаглашен са прописаним захтевима, односно који није жигосан или га не прати уверење о потврђивању степена финоће (члан 15);

8) пренесе утиснути жиг на други предмет или после извршеног жигосања предмету дода део од драгоценог или другог метала, као и друге материјале који се не могу распознати (члан 20);

9) пре стављања у промет не поднесе на поновно испитивање и жигосање предмете од драгоцених метала који су измењени или прерађени (члан 20. став 2);

10) стави на тржиште предмете које не прати прописана документација (члан 21);

11) обавља делатност супротно овом закону (члан 22. и члан 23. ст. 4. и 8);

12) у деловима пословног простора ван продајног простора, који се налазе на истој адреси као и продајни простор држи предмете који нису жигосани, а нису означени и разврстани у складу са одредбама овог закона (члан 27. ст. 2. и 3);

13) предмети, односно предмети од других метала изложени у продајном простору нису видно обележени натписом (члан 27. став 4);

14) произвођач, увозник или заступник и други привредни субјекат у свом продајном простору на видном месту не држи слике државних жигова, решење о знаку произвођача, знаку увозника или заступника, као и лупу или је не ставе на располагање заинтересованим лицима (члан 28. ст. 1. и 2);

15) откупљивач у свим својим откупним местима на видном месту не држи решење о упису у регистар откупљивача (члан 28. став 3);

16) овлашћеном лицу онемогући обављање надзора (чл. 31. и 32);

17) стави на тржиште или на други начин отуђи предмете за које је донето решење о повлачењу предмета са тржишта (члан 31. став 5);

18) не достави предмет Дирекцији на испитивање (члан 33. став 1).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара одговорно лице у правном лицу.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара предузетник.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Подзаконски акти прописани овим законом биће донети у року од годину од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката прописаних овим законом примењиваће се прописи донети на основу Закона о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 36.

Предмети који су испитани и жигосани до дана ступања на снагу овог закона не подлежу поновном испитивању и жигосању.

Решења о знаку произвођача, увозника и заступника издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока важења решења.

Члан 37.

Привредни субјекти који на дан ступања на снагу овог закона имају знак произвођача могу да наставе да врше откуп употребљаваних предмета и њихових делова, уколико у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона поднесу захтев за упис у регистар откупљивача.

Члан 38.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16), Правилник о начину вршења контроле и степену финоће златних полуфабриката за зубно-протетске предмете („Службени лист СРЈ”, број 8/95), Правилник о условима и начину давања овлашћења привредним субјектима и другим правним лицима за обављање послова испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура („Службени гласник РС”, број 116/13) и Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење надзора над предметима од драгоцених метала („Службени гласник РС”, број 35/13).

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим члана 25. овог закона који се примењује даном приступања Републике Србије Европској унији.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија, уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област предмета од драгоцених метала до сада је била уређена Законом о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16) и подзаконским актима донетим на основу тог закона.

Један од разлога за доношење новог Закона о предметима од драгоцених метала (у даљем тексту: Предлог закона) садржан је у потреби усклађивања важећег закона са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18). С тим у вези, у делу Предлога закона којим се уређује вршење надзора над предметима од драгоцених метала који обухвата и надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника и заступника предмета од драгоцених метала, предвиђено је да тај надзор врши Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), и то у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор. У погледу услова које мора да испуњава инспектор, као и у погледу поседовања службене легитимације инспектора, Предлогом закона се врши упућивање на закон којим се уређује инспекцијски надзор и с тим у вези се ставља ван снаге Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење надзора над предметима од драгоцених метала („Службени гласник РС”, број 35/13). Такође, Предлогом закона се врши даље усклађивање са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 98/18 – аутентично тумачење).

Доношењем овог закона извршава се обавеза утврђена тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18, од 16. јула 2018. године – у даљем тексту: АП), која се односи на неопходност прецизирања и разграничења надлежности у делу надзора контроле производње, промета, откупа и вођења евиденције предмета од драгоцених метала.

У циљу извршења наведене обавезе, односно прецизирања надлежности у делу надзора контроле откупа предмета од драгоцених метала, Предлогом закона су дорађене одредбе које се односе на откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала, уведен је нови појам: „откупљивач” предмета од драгоцених метала. Вођење регистра откупљивача Предлогом закона је предвиђено као нови посао Дирекције, а надзор над откупом предмета врше тржишни инспектори.

Наиме, важећим законом је прописано да откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала могу да врше само привредни субјекти који су регистровани у Агенцији за привредне регистре (АПР) за обављање делатности производње предмета, који су испунили прописане услове и којима је Дирекција издала решење о знаку произвођача предмета од драгоцених метала, тј. произвођачи предмета. Међутим, у пракси се показало да откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала, поред златарских радњи, врше и субјекти попут мењачница, фризерских салона и сл, који су такође

формално испунили прописане услове и добили од Дирекције решење о знаку произвођача, а заправо се ради о „фиктивним произвођачима” који никада нису производили, већ су се само бавили откупом употребљаваних предмета.

С тим у вези, Предлогом закона је предвиђено да откуп употребљаваних предмета може да врши привредни субјект који је регистрован у АПР-у и који је регистрован у Дирекцији, као откупљивач. За разлику од важећег закона, Предлогом закона се успоставља другачији концепт који не подразумева прописивање услова за субјекте који обављају откуп, већ је акценат стављен на јачању активности надзора над тим субјектима. Предлогом закона се уводи јасно разликовање и разграничење произвођача од откупљивача и у циљу решења проблема тзв. „фиктивних произвођача” предмета од драгоцених метала, успоставља се јавни регистар откупљивача који ће да води Дирекција. Произвођачи ће моћи да врше откуп предмета, ради обезбеђивања сировине за свој рад, али уз услов да се региструју код Дирекције, као откупљивачи. Обавезан упис у регистар откупљивача је неопходан и за оне произвођаче који желе да се баве откупом, из разлога што ће надзор над произвођачима, као и по важећем закону, вршити Дирекција, док ће надзор над откупљивачима вршити тржишни инспектори. Оваквим решењем олакшаће се, с једне стране, рад инспекције, а са друге стране, онемогућиће се произвођач да приликом надзора, нпр. негира да је искористио своје право да се бави откупом и да самим тим не води прописану евиденцију о откупљеним предметима.

С тим у вези, новина су и одредбе у складу са којима се откуп може вршити искључиво на откупном месту које мора бити обележено таблом (налепницом) која садржи податке из регистра откупљивача. На овај начин се, транспарентно, на сваком откупном месту, и инспекцији и лицу које жели да прода употребљавани предмет даје до знања да је откуп у том објекту легалан.

Новина су и одредбе којима се прописује обавеза откупљивача да приликом откупа употребљаваних предмета или њихових делова, лицу које продаје предмет, изда исправу-откупни лист о откупу предмета од драгоцених метала, који садржи прописане податке, између осталог, податке о лицу које је продало предмет, врсти предмета, врсти самог драгоценог метала, степену финоће, као и о маси и вредности откупљеног предмета. Откупљивач је у обавези да чува копије издатих откупних листова у складу са прописима о рачуноводству, као и да води евиденцију о извршеном промету у складу са прописима којима се уређује евиденција промета у трговини.

У области надзора, Предлогом закона се врши јасно дефинисање и разграничење надлежности инспекција, чиме се доприноси већој сигурности свих учесника на тржишту и заштити јавног интереса. Наиме, новина која се уводи Предлогом закона огледа се у измештању надлежности за вршење надзора над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала (откупљивачи), који више неће вршити Дирекција, већ тржишни инспектори, уз задржавање надлежности тржишне инспекције за вршење надзора над прометом предмета. Надзор над самим предметима од драгоцених метала који обухвата и надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника или заступника предмета, као и по важећем закону, остаје у надлежности Дирекције. Тржишна инспекција ће надзор обављати у складу са Предлогом закона, као и прописима којима се уређује евиденција промета у трговини и тржишни надзор, док ће Дирекција обављати надзор у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

Даље, Предлогом закона је из обухвата закона на јасан начин искључено инвестиционо злато, дефинисано у смислу прописа којим је уређен порез на додату вредност (ПДВ), с обзиром да се ради о специфичној врсти штедње, односно новца.

Такође, будући да у периоду од 2011. године, када је донет важећи закон, до данас, није било интересовања ни захтева за овлашћивање тела која би,

поред Дирекције, обављала послове испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура, Предлог закона више не садржи одредбе о овлашћивању тела за обављање тих послова. Такође, укинута је орочавање знака произвођача који у складу са важећим законом важи десет година. Новину у Предлогу закона представља и одредба о ванредном испитивању финоће предмета, чиме се сваком заинтересованом лицу у случају сумње у степен финоће предмета, омогућава да тај предмет испита у Дирекцији, као и одредба која се односи на клаузулу о јединственом тржишту, коју, због захтева приступања Европске уније, треба да садрже сви нехармонизовани технички прописи у Републици Србији.

Предлогом закона унапређена је терминологија у овој области. Будући да је реч о техничком пропису, Предлог закона у свом називу више не садржи реч „контрола” предмета од драгоцених метала. Неки појмови су прецизније дефинисани (предмет од драгоценог метала), појам „привредни субјект” усклађен је са Законом о привредним друштвима, а појмови из важећег закона „полупроизвод, полуга, одливци, грануле” додатно су усклађени са наименовањем робе из Царинске тарифе.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона дефинисан је предмет уређења.

Чланом 2. Предлога закона дефинисани су изузеци од примене закона. Прописано је да се овај закон не примењује на предмете од драгоцених метала који су намењени извозу; на предмете који су превучени емајлом, драгим каменом, бисером или другим неметалним материјалом; који се производе или привремено увозе као узорци за изложбе и сајмове и нису намењени за стављање на тржиште; предмете од других метала превучени драгоценим металом; предмете од драгоцених метала који су старије производње и који имају научну, историјску или културну вредност, као и на перца за налив-пера, као и на предмете или делове предмета који се употребљавају за медицинске, стоматолошке, ветеринарске, научне и индустријске сврхе. Такође, имајући у виду да је на тржишту Републике Србије све присутнија појава инвестиционог злата, које је по својој природи специфична врста штедње, односно новца, Предлогом закона је јасно искључена примена овог закона на инвестиционо злато дефинисано у смислу закона којим се уређује порез на додатну вредност, и додатно, искључена је примена овог закона и на инвестиционо сребро, платину и паладијум.

Чланом 3. Предлога закона дефинише се значење кључних израза који се користе за потребе овог закона. Предлогом закона су неки појмови (предмет од драгоценог метала) прецизније дефинисани. Код неких појмова је извршено усклађивање са важећом регулативом (нпр. појам „полупроизвод”) је усклађен са номенклатуром из Царинске тарифе; појам „привредни субјект” усклађен је са Законом о привредним друштвима. Такође, Предлогом закона се по први пут дефинише појам „откупљивача” предмета од драгоцених метала, и уводи се Регистар откупљивача, који је јавни регистар који води Дирекција и објављује га на својој интернет страници.

Чланом 4. Предлога закона прописано је да се предмет од драгоцених метала може ставити на тржиште ако је усаглашен са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означен и жигосан у складу са овим законом, односно ако га прати прописана документација.

Чланом 5. Предлога закона дефинисани су послови које у области предмета од драгоцених метала обавља Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), а то су: одређује решењем знак произвођача, увозника, или заступника; води евиденцију знакова произвођача, увозника, или заступника, као и регистар откупљивача; Важно је истаћи да је вођење регистра откупљивача Предлогом закона успостављен као нов посао Дирекције. Такође, Дирекција врши испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала; врши испитивање драгоцених метала и њихових легура; врши надзор у области предмета од драгоцених метала; сарађује са надлежним инспекцијским органима и пружа стручну помоћ из области предмета од драгоцених метала; припрема стручне основе за израду нацрта прописа из области предмета од драгоцених метала; одлучује у управним поступцима из области предмета од драгоцених метала; представља Републику Србију у међународним и регионалним организацијама и успоставља сарадњу у области предмета од драгоцених метала, и обавља и друге послове из области предмета од драгоцених метала, у складу са законом. Дирекција издаје гласило у коме се објављују решења која Дирекција доноси у складу са овим законом.

Чланом 6. Предлога закона дефинисано је да је најдрагоценији племенити метал платина, а затим злато, па паладијум, па сребро. Осим тога, прописано је да предмети од драгоцених метала (у даљем тексту: предмети) који се стављају на тржиште морају испуњавати техничке захтеве у погледу једног од прописаних степена финоће. За предмете од платине прописана су три степена финоће, и то: I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000); II степен финоће 900 хиљадитих делова (900/1000) и III степен финоће 850 хиљадитих делова (850/1000). За предмете од злата прописана су четири степена финоће, и то: I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000); II степен финоће 840 хиљадитих делова (840/1000); III степен финоће 750 хиљадитих делова (750/1000) и IV степен финоће 585 хиљадитих делова (585/1000). За предмете од паладијума прописана су два степена финоће: I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000) и II степен финоће 500 хиљадитих делова (500/1000), а за предмете од сребра прописана су три степена финоће, како следи: I степен финоће 950 хиљадитих делова (950/1000); II степен финоће 925 хиљадитих делова (925/1000) и III степен финоће 800 хиљадитих делова (800/1000). Поред прописаних степена финоће предмети могу имати и финоћу 999 хиљадитих делова (999/1000). За предмете од злата (златници, спомен-плакете и сл) прописано је да изузетно од прописаних степена финоће, могу имати финоћу 900 хиљадитих делова (900/1000). Они предмети који су израђени од легуре драгоценог метала чија је финоћа нижа од најмањег прописаног степена финоће, не сматрају се предметима од драгоценог метала у смислу овог закона. Поред захтева за степен финоће, предмети морају испуњавати и захтеве који се односе на степен финоће средстава за лемљење, превлаку од другог драгоценог метала, захтеве за делове од недробенних метала, уколико их предмет садржи, као и друге захтеве у погледу њихове израде. Министар надлежан за предмете од драгоцених метала (у даљем тексту: министар) ближе прописује те захтеве.

Чланом 7. Предлога закона прописано је да предмети који имају финоћу већу од финоће прописане за одређени степен, а мању од наредног вишег степена, сматрају се предметима који имају финоћу тог нижег степена, без негативних одступања.

Чланом 8. Предлога закона прописано је да предмети чији су саставни делови израђени од легура различитих драгоцених метала међу којима нису уочљиве границе или разлике, имаће ознаку финоће драгоценог метала који је

саставни део легуре и који је најмање драгоцен. Предмети чији су саставни делови израђени од легура истог драгоценог метала али различитих степена финоће међу којима нису уочљиве границе или разлике, имаће ознаку финоће саставног дела чији је степен финоће најнижи. На предметима чији су саставни делови израђени од легура различитих драгоцених метала међу којима је граница јасно уочљива, означавање финоће обавезно је на делу направљеном од легуре драгоценог метала који је најмање драгоцен, а остали саставни делови тог предмета не морају бити обележени, али ако се обележавају, обележавају се ознаком финоће коју има легура драгоценог метала од кога је тај део направљен. Такође, предмети који се састоје од делова драгоцених метала и од делова других материјала носиће ознаку финоће на делу израђеном од драгоценог метала, а делови од недрагоцених метала, који су саставни део предмета, морају бити означени ознаком МЕТАЛ, МЕТ или М, у зависности од његове величине.

Чланом 9. Предлога закона прописано је да је произвођач предмета дужан да предмете које произведе, означи својим знаком произвођача и ознаком финоће. Поред знака произвођача и ознаке финоће произвођач може предмете означити и знаком који је заштићен у складу са прописима којима се уређују жигови, о чему Дирекцији прилаже доказ. Ознака финоће мора по бројчаној вредности да одговара једном од степена финоће прописаних у члану 6. овог закона. Осим знаком произвођача и ознаком финоће који су одређени у складу са овим законом, као и знаком који је заштићен у складу са прописима којима се уређују жигови, произвођач не може предмете означавати другим знацима или ознакама. Министар прописује садржину, облик и димензије знака произвођача, увозника, или заступника и ознаке финоће, начин на који се предмети означавају, опрему и изглед радних просторија које морају да поседују произвођачи предмета, као и садржину и образац захтева за добијање знака произвођача.

Чланом 10. Предлога закона прописано је да се знак произвођача одређује решењем које на захтев произвођача доноси Дирекција, као и да тај знак мора бити евидентиран код Дирекције. Након добијања решења о одређивању знака произвођача, произвођач је дужан да Дирекцији достави матрицу знака произвођача, као и знак произвођача ради узимања отиска. Матрице знака произвођача и отисак жига тог знака чувају се у Дирекцији. Овим чланом прописана је и обавеза произвођача да обавести Дирекцију о свим променама у вези са подацима из евиденције знакова произвођача коју Дирекција води у складу са овим законом, као и о обустави пословања, у року од 30 дана од дана настанка промене или прекида обављања делатности. Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Чланом 11. Предлога закона прописани су случајеви у којима Дирекција може решењем укинути решење о одређивању знака произвођача, а то су: ако се утврди да произвођач предмета више не испуњава прописане услове; ако је произвођач односно одговорно лице код произвођача извршило кривично дело фалсификовања знакова за означавање предмета за које је правоснажно осуђен, као и ако произвођач предмета трајно престане да обавља регистровану делатност или привремено дуже од шест месеци од дана привременог прекида обављања делатности. Против решења којим је Дирекција укинула решење о знаку произвођача може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Жалба на решење не одлаже његово извршење, а решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор. Знак произвођача за који је укинуто решење о знаку произвођача не може се употребљавати. Произвођач коме је укинуто

решење о одређивању знака произвођача из разлога што је утврђено да више не испуњава прописане услове или из разлога што је произвођач односно одговорно лице код произвођача извршило кривично дело фалсификовања знакова за означавање предмета за које је правоснажно осуђен, не може поднети нови захтев за одређивање знака произвођача у року од шест месеци од дана пријема решења о укидању решења о знаку произвођача и дужан је да знак произвођача достави Дирекцији ради уништења у року од 15 дана од дана пријема решења о укидању решења о знаку произвођача.

Члан 12. Предлога закона прописује да Дирекција може издати решење о знаку произвођача и члановима удружења примењених уметника који израђују уметничке предмете, под условима и на начин под којима се то решење издаје произвођачима предмета. Уз захтев за издавање решења подноси се доказ о плаћеној републичкој административној такси, а одредбе овог закона које се односе на произвођаче предмета примењују се и на чланове удружења примењених уметника који израђују уметничке предмете.

Чланом 13. Предлога закона прописано је да је увозник или заступник, пре стављања предмета на тржиште, дужан да означи предмете страног произвођача својим знаком, односно знаком увозника или знаком заступника. Уколико предмети страног произвођача немају ознаку финоће или та ознака не одговара бројчаној вредности степена финоће у смислу члана 6. овог закона, увозник, или заступник је дужан да те предмете означи ознаком финоће у складу са овим законом. Такође, предмет из увоза који поседује јединствену идентификациону ознаку не мора бити означен знаком увозника или заступника, као ни ознаком финоће.

Чланом 14. Предлога закона прописано је да се одредбе чл. од 8. до 12. овог закона које се односе на обавезе прозвођача сходно примењују и на увозника или заступника.

Чланом 15. Предлога закона прописана је обавеза произвођача, увозника или заступника да, пре стављања предмета на тржиште, предмет достави на испитивање и жигосање, ради утврђивања његове усаглашености са прописаним захтевима. Такође, увозник или заступник дужан да уз захтев за испитивање и жигосање предмета из увоза достави Дирекцији и царинску декларацију предмета која се односи на царински поступак пуштања робе у слободан промет.

Предмет из увоза који поседује јединствену идентификациону ознаку не мора се жигосати, али се за такав предмет после испитивања издаје уверење о потврђивању степена финоће, које поред ознаке степена финоће садржи и податке о увознику или заступнику. Привредни субјект ставља на тржиште само предмете од драгоцених метала који су усаглашени са прописаним захтевима. Новина у Предлогу закона је могућност да у случају сумње у степен финоће предмета, заинтересовано лице може тражити од Дирекције ванредно испитивање финоће предмета од драгоценог метала и издавање извештаја о извршеном испитивању. Трошкове ванредног прегледа степена финоће сноси подносилац захтева. Овим чланом прописано је и да министар ближе прописује врсте, облике, изглед и начин израде државних жигова.

Чланом 16. Предлога закона је прописано да обавези испитивања и жигосања не подлежу предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 g и предмети од сребра масе до 3 g, као и делови, односно некомплетни предмети. Додатно, за предмете од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмете од сребра масе до 1 g не постоји ни обавеза означавања.

Чланом 17. Предлога закона прописано је да испитивање, односно жигосање предмета обавља Дирекција. Министар прописује начин испитивања и жигосања предмета, испитивања драгоцених метала и њихових легура, садржину и образац захтева за испитивање, односно жигосање предмета, образац извештаја о резултатима извршеног испитивања драгоцених метала и њихових легура, као и опрему за испитивање и жигосање предмета, списак предмета који се жигошу и место на које се државни жиг утискује.

Чланом 18. Предлога закона прописано је да се при подношењу предмета на испитивање и жигосање, подноси писани захтев, који нарочито садржи врсту, број и масу предмета, легуру драгоценог метала од које је предмет израђен, као и њену финоћу. У случају када Дирекција испитивањем утврди да је предмет у сагласности са ознаком финоће, као и да испуњава и друге прописане захтеве извршиће жигосање тог предмета. У случају када Дирекција испитивањем утврди да предмет није у сагласности са ознаком финоће или да не испуњава друге прописане захтеве, донеће решење о одбијању захтева, и такав предмет ће учинити неподобним за стављање на тржиште. Када Дирекција не може са сигурношћу да утврди да ли предмет испуњава прописане захтеве, испитаће тај предмет на начин који може захтевати његово оштећење, односно уништење уз сагласност подносиоца захтева. Уколико подносилац захтева не да сагласност да се предмет испита на начин који може довести до оштећења, односно уништења тог предмета, Дирекција ће донети решење о одбијању захтева. Ако се приликом вршења надзора над предметима од драгоцених метала утврди да је подносилац захтева из става б. овог члана, коме је Дирекција издала решење о знаку произвођача, односно решење о знаку увозника или заступника, ставио на тржиште предмете који не испуњавају захтеве прописане овим законом, Дирекција ће донети решење о укидању тог решења. Против решења о одбијању захтева из ст. 3. и 6. овог члана, као и против решења о укидању решења произвођач може изјавити жалбу министру у року од 15 дана од дана достављања решења. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор. Уз жалбу на решење Дирекције, подноси се доказ о плаћеној републичкој административној такси.

Члан 19. Предлога закона прописује да се предмети од драгоцених метала испитују и жигошу у службеним просторијама Дирекције, као и да се изузетно, на захтев произвођача, увозника или заступника, предмети могу, испитивати и жигосати и у њиховим пословним просторијама ако су испуњени прописани услови за одговарајуће радне просторије и опрему за испитивање и жигосање. Испуњеност услова утврђује Дирекција, решењем. Уз захтев се подноси доказ о плаћеној републичкој административној такси. Против решења Дирекције може се изјавити жалба министру, у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор. Министар прописује услове које морају испуњавати радне просторије и опрема за испитивање и жигосање предмета.

Чланом 20. Предлога закона прописано је да се после извршеног жигосања предмету не смеју додавати делови од драгоцених или других метала, као ни други материјали који се не могу распознати. Ако жигосани предмет од драгоценог метала буде измењен или прерађен тако да му се промени степен финоће, мора се поново поднети на испитивање и жигосање. Забрањено је преношење утиснутог жига на други предмет.

Члан 21. Предлога закона прописује да се обавеза жигосања предмета на начин из члана 15. овог закона не односи на произвођача који за предмет од драгоценог метала има прописану документацију. Такав произвођач дужан је да од Дирекције, за предмет за који има прописану документацију прибави доказ о степену финоће и састава легуре драгоценог метала од које је

израдио предмет, а усаглашеност предмета са прописаним захтевима потврђује означавањем предмета својим знаком произвођача и ознаком финоће. Произвођач је дужан да прописану документацију чува трајно и да води евиденцију о израђеним предметима од легуре за коју има доказ о степену финоће и састава. Усаглашеност предмета из става 1. овог члана може се утврђивати и испитивањем и жигосањем тог предмета. Министар прописује начин утврђивања усаглашености предмета са прописаним захтевима на основу прописане документације, као и садржину те документације.

Члан 22. Предлога закона садржи нове одредбе које се односе на откуп и откупљиваче и прописује да откуп употребљаваних предмета или њихових делова од драгоцених метала може да врши само откупљивач, на откупном месту, које мора бити обележено таблом (налепницом), са подацима из регистра откупљивача, и то: редни број из регистра откупљивача; пословно име откупљивача, адреса седишта и матични број, као и број откупног места са адресом. Откупљивач је дужан да приликом откупа предмета или њихових делова изда исправу-откупни лист о откупу предмета од драгоцених метала који садржи следеће податке: пословно име откупљивача, адресу седишта, број откупног места и матични број; име и презиме, пребивалиште, адресу и ЈМБГ (или регистарски број из личне карте или пасоша) лица које је продало предмет од драгоценог метала; врсту предмета од драгоценог метала, врсту драгоценог метала и степен финоће; масу откупљеног предмета исказану у грамима; плаћени износ у динарима за откупљени предмет; потпис откупљивача и потпис лица које је продало предмет од драгоцених метала. Копије свих издатих исправа-откупних листова о откупу предмета од драгоцених метала и њихових делова, морају се чувати на откупном месту у складу са прописима о рачуноводству, а евиденцију о извршеном промету откупљивач је дужан да води на откупном месту у складу са прописима којима се уређује евиденција промета у трговини.

Члан 23. Предлога закона прописује да Дирекција води евиденцију знакова произвођача, увозника и заступника, чија је садржина прописана овим чланом. Предлогом закона се предвиђа нов посао Дирекције, вођење регистра откупљивача, чија је садржина такође прописана овим чланом. Упис у регистар откупљивача врши се на захтев лица које тражи упис у тај регистар и подносилац захтева може да започне обављање откупа тек даном уписа у регистар. Решење о упису у Регистар откупљивача доноси Дирекција и против тог решења може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор. Откупљивач је у обавези да обавести Дирекцију о свим променама података из регистра откупљивача у року од седам дана од дана настанка промене или прекида обављања делатности и брише се из регистра откупљивача на лични захтев или по службеној дужности у случају брисања откупљивача из регистра у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Чланом 24. Предлога закона прописано је да у Републици Србији важе инострани жигови ако су издати у складу са потврђеним међународним споразумима чији је потписник Република Србија. Министар може признати важење иностраних жигова на предметима, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за те предмете. Министар ближе прописује начин признавања иностраних жигова из става 2. овог члана.

Члан 25. Предлога закона садржи клаузулу о јединственом тржишту у

складу са којом се претпоставља да предмет од драгоценог метала који је законито стављен на тржиште државе чланице Европске уније или Републике Турске, или који је произведен и законито стављен на тржиште државе која је уговорна страна Споразума о Европском економском простору, и који је у тој држави на прописан начин означен, односно жигосан, испуњава захтеве за стављање на тржиште у Републици Србији. Ставом 2. овог члана прописује се да се за оцену испуњености ове претпоставке примењује европска Уредба 2019/515 о узајамном признавању робе која се законито ставља на тржиште у другој држави чланици и укидању Уредбе (ЕЗ) бр. 764/2008.

Чланом 26. Предлога закона прописано је да се за спровођење испитивања и жигосања предмета, вршење хемијских анализа драгоцених метала, легура и предмета, испитивања опреме која служи за испитивање предмета од драгоцених метала, утврђивања испуњености услова за доношење решења о знаку произвођача, увозника, односно заступника, утврђивања испуњености услова за доношење решења о испитивању и жигосању предмета у пословним просторијама произвођача или увозника, као и за извршавање других послова у вези са испитивањем и жигосањем предмета, које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају таксе. Висина тих такси иста је за страна и домаћа лица и оне се уплаћују на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Чланом 27. Предлога закона прописано је да се у продајном простору произвођача, увозника, заступника или другог привредног субјекта могу налазити само предмети који су усаглашени са одредбама овог закона, који морају бити груписани, а тај део продајног простора обележен натписом о врсти и степену финоће драгоценог метала. У осталим деловима пословног простора који се налазе на истој адреси као и продајни простор, могу се наћи и предмети који су означени у складу са одредбама овог закона, али нису жигосани. Предмети из става 2. овог члана морају бити разврстани по врсти, броју и маси предмета, легури драгоценог метала од које је предмет израђен, као и њеној финоћи. Производи израђени од других метала који се у продајном простору држе заједно са предметима морају бити посебно груписани, а тај део продајног простора обележен натписом да ти производи нису од драгоценог метала.

Члан 28. Предлога закона прописује да се у продајном простору, на видном месту, морају држати слике државних жигова; лупа помоћу које се ознаке и жигови, прописани овим законом, могу јасно видети и разликовати и која се мора ставити на располагање заинтересованим лицима; обавештење о томе да обавези жигосања не подлежу предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 g и предмети од сребра масе до 3 g, али да ти предмети морају бити означени, као и обавештење о томе да обавези означавања и жигосања не подлежу предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмети од сребра масе до 1 g. Произвођачи, увозници или заступници дужни су да у својим продајним просторима на видном месту држе и решење о знаку произвођача, увозника или заступника. Новина предвиђена Предлогом закона огледа се у обавези откупљивача да у свим својим откупним местима на видном месту држе решење о упису у регистар откупљивача који издаје Дирекција.

Члан 29. Предлога закона прописује да надзор над применом закона и других прописа у области предмета врши министарство надлежно за предмете од драгоцених метала. У циљу испуњења обавезе утврђене Акционим планом за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика

за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18), од 16. јула 2018. године, која се односи на неопходност прецизирања и разграничења надлежности у делу надзора контроле производње, промета, откупа и вођења евиденције предмета од драгоцених метала, у овом члану је извршено јасно разграничење надлежности инспекција, односно надзора који врше тржишни инспектори и надзора који врши Дирекција. С тим у вези предвиђено је да надлежност над прометом и откупом предмета врше тржишни инспектори у складу са овим законом, као и прописима којима се уређује евиденција промета у трговини и тржишни надзор, а да Дирекција врши надзор над предметима од драгоцених метала који обухвата надзор над: предметима који су стављени на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева; одржавањем прописаних услова код привредних субјеката којима је издато решење о знаку произвођача, увозника или заступника, као и надзор над одржавањем прописаних услова у пословним просторијама произвођача, увозника или заступника предмета у складу са чланом 19. овог закона. Дирекција врши надзор у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

Чланом 30. Предлога закона прописано је да Дирекција врши надзор преко инспектора, односно лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала. У делу који се односи на услове које мора да испуњава лице да би било инспектор, као и у погледу поседовања службене легитимације инспектора извршено је додатно усклађивање са Законом о инспекцијском надзору. С тим у вези, предвиђено је да инспектор може бити лице које испуњава услове прописане законом којим се уређује инспекцијски надзор, као и да мора имати службену легитимацију у складу са тим законом. Овим чланом дефинисани су и случајеви у којима службена легитимација престаје да важи.

Члан 31. Предлога закона предвиђа да у вршењу надзора над предметима од драгоцених метала, инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима има право и дужност да: улази у просторије у којима се предмети производе и означавају, ради провере испуњености прописаних услова у погледу опреме и радних просторија; улази у све просторије које чине пословни и продајни простор произвођача, увозника, заступника и привредног субјекта, у којима се предмети стављају на тржиште ради проверавања усаглашености предмета са прописаним захтевима, као и испуњености захтева из члана 27. и члана 28. ст. 1. и 2. овог закона; да улази у просторије произвођача, увозника односно заступника у којима се врши испитивање и жигосање предмета у складу са чланом 19. став 2. овог закона, ради провере испуњености прописаних услова; да изврши увид, односно наложи да му се у одређеном року стави на увид документација од значаја за надзор, коју није могао да прибави по службеној дужности и узима писмене и усмене изјаве у вези са подацима који су му потребни за састављање записника о извршеном надзору и сачињава записник. Такође, овим чланом прописано је и да ако инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора утврди да нису испуњени прописани услови из става 1. тачка 2) овог члана, наложиће отклањање неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана, уноси то у записник и подноси захтев за покретање прекршајног поступка. Ако инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора утврди да нису испуњени прописани услови из става 1. тач. 1) и 3) овог члана, наложиће отклањање неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана и унети то у записник. Ако недостаци из става 3. овог члана који се односе на став 1. тачку 1) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси решење о укидању решења о знаку произвођача. Ако недостаци из става 2. овог члана који се односе на став 1. тачку 2) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси

решење о повлачењу предмета са тржишта. Ако недостаци из става 3. овог члана који се односе на став 1. тачку 3) овог члана не буду отклоњени у одређеном року, Дирекција доноси решење о укидању решења из члана 19. став 3. овог закона. Против решења из ст. 4, 5. и 6. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења, уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Жалба не одлаже извршење решења. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Чланом 32. Предлога закона прописано је да се одредбе члана 31. овог закона сходно примењују на произвођаче из члана 21. овог закона. У вршењу надзора, инспектор односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима има право и дужност да проверава да ли произвођач из члана 21. овог закона испуњава захтеве из тог члана. У случају да произвођач из члана 21. овог закона учини више од два прекршаја у смислу неиспуњавања захтева из члана 21. овог закона, односно одредаба члана 15. овог закона, Дирекција доноси решење којим налаже произвођачу да потврђивање усаглашености предмета са прописаним захтевима може извршити искључиво испитивањем и жигосањем у просторијама Дирекције. Против решења може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења уз коју се прилаже доказ о плаћеној републичкој административној такси. Жалба не одлаже извршење решења. Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Чланом 33. Предлога закона прописано је да уколико инспектор, односно лице овлашћено за вршење надзора над предметима у току вршења надзора над предметом који је стављен на тржиште не може са сигурношћу утврдити да ли тај предмет испуњава прописане захтеве налаже произвођачу, увознику, заступнику или другом привредном субјекту да предмет достави Дирекцији ради испитивања. Трошкове испитивања предмета сноси Дирекција ако се утврди да предмет испуњава прописане захтеве. Овим чланом прописано је и да министар прописује начин поступања са предметима у оквиру надзора над предметима из става 1. овог члана, као и методе испитивања које се користе код надзора над тим предметима.

Чланом 34. Предлога закона прописане су казнене одредбе.

Чланом 35. Предлога закона прописан је рок за доношење подзаконских аката за спровођење овог закона, као и да ће се до доношења тих аката примењивати прописи донети на основу Закона о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16), уколико нису у супротности са овим законом.

Чланом 36. Предлога закона прописано је да предмети који су испитани и жигосани до дана ступања на снагу овог закона не подлежу поновном испитивању и жигосању. Решења о знаку произвођача, увозника и заступника издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока важења решења.

Чланом 37. Предлога закона прописано је да привредни субјекти који на дан ступања на снагу овог закона имају знак произвођача могу да наставе да врше откуп употребљаваних предмета и њихових делова, уколико у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона поднесу захтев за упис у регистар откупљивача.

Чланом 38. Предлога закона прописано је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16), Правилник о начину

вршења контроле и степену финоће златних полуфабриката за зубно-протетске предмете („Службени лист СРЈ”, број 8/95), Правилник о условима и начину давања овлашћења привредним субјектима и другим правним лицима за обављање послова испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура („Службени гласник РС”, број 116/13), као и Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење надзора над предметима од драгоцених метала („Службени гласник РС”, број 35/13).

Чланом 39. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона, као и одложена примена члана 25. овог закона који се примењује даном приступања Републике Србије Европској унији.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона у току 2021. године нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије, јер су иста већ опредељена Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, број 149/20), на Разделу 21, Глава 21.1. Дирекција за мере и драгоцене метале, Програм 1503, Функција 130, Програмска активност 0005 – Развој система контроле предмета од драгоцених метала, у износу од 17.178.000 динара.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

- 1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У области предмета од драгоцених метала води се евиденција привредних субјеката који поседују знак произвођача, односно знак увозника предмета од драгоцених метала или заступника произвођача, као и податак о произвођачима, увозницима или заступницима произвођача који испуњавају прописане услове да се у њиховим радним просторијама може спровести испитивање и жигосање. Такође, прате се подаци о произвођачима који за предмет од драгоценог метала имају прописану документацију као замену за жигосање, као и број овлашћених тела који обављају испитивање и жигосање.

У вези са наведеним тренутно је евидентирано око 800 произвођача и 180 увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, док је само један произвођач оспособљен да се у његовим просторијама спроводи испитивање и жигосање. До сада нема произвођача који су за своје предмете имали документацију као замену за жигосање. Увидом у регистар овлашћених тела за испитивање и жигосање да нема овлашћених тела за наведене послове.

У области предмета од драгоцених метала прате се такође активности Дирекције за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција) као органа управе у саставу Министарства привреде, пре свега број предмета од драгоцених метала који су жигосани и број спроведених надзора над предметима од драгоцених метала.

С тим у вези у 2018. години је спроведено око 190.000 испитивања и жигосања предмета од злата и око 70.000 испитивања и жигосања предмета од сребра. Такође, у истом периоду спроведено је 253 надзора над предметима од драгоцених метала на тржишту.

Увидом у ове податке може се пратити ниво пословне активности у једној посебној грани привреде као што је област предмета од драгоцених метала, у којој су пре свега активна микро и мала предузећа.

- 2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У области предмета од драгоцених метала спроводи се Закон о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16 – у даљем тексту: Закон), и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Овим законом омогућено је да легалан откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала може да врше само лице које се у смислу тог закона сматра произвођачем. Произвођач предмета од драгоцених метала је привредни субјект који је регистрован за обављање делатности производње предмета од драгоцених метала у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и коме је Дирекција за мере и драгоцене метале издала решење о знаку произвођача.

Тим законом омогућено је и сваком заинтересованом произвођачу предмета од драгоцених метала у Републици Србији да своје предмете, поред знака произвођача и ознаке финоће, означава и својим знаком који је заштићен у складу са прописима којима се уређују жигови, како би произвођач предмета

од драгоцених метала био препознат на домаћем и иностраном тржишту предмета од драгоцених метала.

Када су у питању предмети из увоза које прате одговарајући сертификати, односно гаранције, који се сматрају уверењима о потврђивању степена финоће предмета, омогућено је да се на такве предмете не ставља знак увозника, односно заступника, а под жигосањем таквих предмета, сматра се издавање уверења о потврђивању степена финоће предмета.

Овим законом је омогућено, односно створен је правни основ, да се у Републици Србији може користити међународни жиг за означавање предмета од драгоцених метала, с тим што ће само означавање предмета тим жигом бити омогућено након што Република Србија добије статус пуноправног члана Конвенције за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала.

Омогућено је и признавање важења иностраних жигова на предметима, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за те предмете.

Овим законом се повећавају ингеренције у вршењу надзора над предметима од драгоцених метала на тржишту, па самим тим и квалитет надзора, чиме ће се још више повећати сигурност свих учесника на тржишту и заштити јавни интерес.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Утврђивање Предлога закона планирано је Планом рада Владе за I квартал 2019. године. Врши се и усклађивање са Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

Такође, доношењем новог Закона о предметима од драгоцених метала извршава се обавеза утврђена тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18, од 16. јула 2018. године – у даљем тексту: АП), која се односи на неопходност прецизирања и разграничења надлежности у делу надзора контроле производње, промета, откупа и вођења евиденције предмета од драгоцених метала.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Имајући у виду да су након ступања на снагу Закона донети системски закони и то Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) неопходно је усагласити овај закон у делу који уређује управни поступак, као и у делу који уређује инспекцијски надзор у области предмета од драгоцених метала.

Важећим законом је прописано да произвођач, увозник или заступник произвођача предмета од драгоцених метала предмете означава између осталог знаком произвођача, увозника или заступника произвођача који се одређује решењем које на њихов захтев доноси Дирекција и које важи 10 година. Оваквим законским решењем произвођач, увозник или заступник произвођача је у обавези да поднесе захтев за обнављање решења о знаку, уколико и даље желе да обављају послове у области предмета, што је додатна административна обавеза која отежава пословање. Такође, Дирекција спроводи поступак по захтеву који обухвата формирање посебне комисије и поновну проверу испуњености посебних услова подносиоца захтева за обнављање знака произвођача, што захтева додатно ангажовање ресурса Дирекције. С

обзиром да је тренутно евидентирано око 800 произвођача и 180 увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, уочена је потреба да се ове одредбе закона уреде на другачији начин у циљу олакшавања пословања и ефикаснијег искоришћавања ресурса Дирекције који би могли да се усмере на друге послове.

Откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала је први пут уређен важећим законом, и то на тај начин да су откуп наведених предмета могли обављати само произвођачи предмета од драгоцених метала. Уређење откупа на такав начин довело је до недовољно прецизне надлежности органа надзора/инспекције над прометом откупљених предмета што је довело до проблема код спољнотрговинског промета, царине и сумње у постојање ризика за прање новца.

5) Која промена се предлаже?

С обзиром на врсту послова које обавља Дирекција као орган државне управе у саставу Министарства привреде у области предмета од драгоцених метала предложеним решењима предвиђено је да се начин обављања тих послова у потпуности усагласи са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 – аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

На иницијативу произвођача предмета од драгоцених метала у циљу олакшавања њиховог пословања, предвиђено је да рок важења решења о знаку произвођача, увозника или заступника произвођача буде неограничен.

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18, од 16. јула 2018. године - у даљем тексту: АП).

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Да, потребна је.

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе.

С обзиром на број произвођача и увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, уочена је потреба да се ове одредбе закона уреде на другачији начин у циљу олакшавања пословања и ефикаснијег искоришћавања ресурса Дирекције који би могли да се усмере на друге послове.

Утврђено је да многи произвођачи у смислу овог закона обављају само откуп и промет употребљаваних предмета а не производњу предмета.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена решења ће утицати на:

- произвођаче, увознике или заступнике произвођача предмета од драгоцених метала који предмете означавају знаком произвођача, увозника или заступника који се одређује решењем Дирекције и важи десет година – који укидањем рока важења решења више неће бити у обавези да Дирекцији подносе захтев за обнављање решења о знаку произвођача, увозника или заступника. Укидањем ове обавезе допринеће се олакшању пословања произвођача, увозника или заступника произвођача предмета од драгоцених метала;

- Дирекцију за мере и драгоцене метале и Министарство трговине, туризма и телекомуникација – Сектор тржишне инспекције, који као органи управе спроводе инспекцијски надзор у области предмета од драгоцених метала, тако што су прецизније формулисане одредбе које се односе расподелу надлежности инспекцијски надзор у циљу ефикаснијег организовања и обављања тих послова;

- на нове привредне субјекте – откупљиваче употребљаваних предмета и о којима ће се водити евиденција у циљу квалитетнијег надзора над њиховим радом.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће остварити применом важећих прописа.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције („*status quo*”).

Није могуће, питање није релевантно.

11) Како је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Међународна Конвенција за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала (Hallmarking Convention) је основ за прописивање захтева за стављање на тржиште предмета од драгоцених метала.

Државе у окружењу и у Европској уније нису прописима уредиле откуп предмета од драгоцених метала или није у надлежности институције за контролу предмета од драгоцених метала на тржишту.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења

општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Променом се на нивоу друштва омогућава да се обављање послова у области предмета од драгоцених метала у потпуности усагласи са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

Прецизније прописане разграничења надлежности надзора у вези са производњом, прометом, откупом и вођењем евиденције предмета од драгоцених метала, а који обављају Дирекција и тржишна инспекција.

Виши ниво провере предмета од драгоцених метала у циљу заштите потрошача.

Унапређење терминологије и поједностављена и јасније дефинисана поједина решења.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Општи и посебни циљеви усклађени су са Акционим планом за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18, од 16. јула 2018. године – у даљем тексту: АП), као и са Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 – аутентично тумачење) и Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18)

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Испуњавање Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

Очекиваним смањењем броја субјеката над којима се врши надзор (произвођачи предмета од драгоцених метала) уз задржавање истог нивоа надзора над предметима од драгоцених метала у надлежности Дирекције омогућиће се квалитетније обављање предметне активности.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

За остварење циља разматрана је и „*status quo*” опција, међутим сви уочени проблеми условили су потребу мењања важећег закона. Потреба усклађивања са ЗУП-ом, ЗИН-ом, извршење обавезе из Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Жељена промена у контексту уочених проблема није се могла спровести без измене прописа.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

За постизање посебног циља подстицајна мера је омогућавање свим привредним субјектима који су регистровани у АПР–у да се баве откупом (откуп више не морају да врше само произвођачи предмета од драгоцених метала). Подстицајна мера за произвођаче предмета од драгоцених метала огледа се у укидању орочавања решења о знаку произвођача.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У вези са институционално управљачко организационим мерама које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви, важно је истаћи увођење регистра откупљивача, који ће да води Дирекција. Осим тога, прецизније се раздвајају инспекцијске активности које спроводе Дирекција и тржишна инспекција.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промену није могуће постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора не могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа. Наиме, у периоду од 2011. године, када је донет важећи закон, до данас, није било интересовања ни захтева за овлашћивање тела која би, поред Дирекције, обављала послове испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

У области предмета од драгоцених метала, вођење регистра откупљивача је једини нови посао Дирекције, и тај посао не захтева ангажовање додатних ресурса, како кадровских, тако ни техничких.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана опција наведена је у одговорима под бр. 1), 2) и 4) овог прилога.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Изабрана опција неће имати значајне ефекте на буџет Републике Србије.

Увођењем новог привредног субјекта (откупљивача) и обавезу уписа у регистар ће у кратком и средњем року незнатно повећати јавне приходе за износ таксе уписа у предметни регистар. С обзиром да је рок важења уписа у регистар без временског ограничења тај додатни јавни приход ће бити једнократан.

Ефикаснијим надзором може се очекивати повећање броја испитаних и жигосаних предмета, али прописивањем да мали и крти предмети не подлежу испитивању и жигосању ипак се очекује да ће јавни приходи од активности испитивања и жигосања предмета остати на истом нивоу.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијске ресурсе за спровођење изабране опције није потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања,

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење овог закона неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Промене у закону неће проузроковати нове трошкове, па самим тим није потребно процењивати трошкове.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Да

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Овим законом се само прецизније раздвајају инспекцијске активности које већ спроводе Дирекција и тржишна инспекција, тако да неће бити промена у расходима других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

За нове привредне субјекте трошкови ће се односити на таксу за упис у регистар откупљивача, време које је потребно за поступак доношења решења и упис у регистар, као и трошкови идентификације откупног места.

Мора се напоменути да ће трошак уписа у регистар откупљивача бити минималан јер је то једноставан административни поступак. Такође, очекује се да ће време за доношење решења и упис у регистар бити кратко јер се не прописују посебни захтеви за откупљиваче.

Користи ће бити у томе што се омогућавање свим привредним субјектима да се баве откупом.

Такође, произвођачи који су се практично бавили само откупом неће имати обавезу да поседују опрему за производњу као и знак произвођача што ће довести до смањења њихових трошкова пословања.

Новим решењем да предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмети од сребра масе до 1 g, не подлежу обавези означавања, испитивања и жигосања, смањиће се трошкови пословања произвођача, увозника или заступника.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Повећање броја субјеката који се баве откупом може да утиче на подизање цене предмета од драгоцених метала у откупу који су сировина за произвођаче, али са друге стране виша цена предмета иде у корист грађанима који продају употребљаване предмете.

Са друге стране, они досадашњи произвођачи који се одлуче да се само баве откупом могу да продају своју опрему другим произвођачима што ће довести до пада цене опреме.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Нова решења која се односе на откуп употребљаваних предмета ће утицати на повећање броја привредних субјеката који ће обављати послове откупа и самим тим се може очекивати појачана конкуренција.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Нова решења неће утицати трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Нова решења неће утицати на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Нова решења неће имати ефекте на квалитет и статус радне снаге.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Нова решења неће проузроковати трошкове грађанима.

Користи су везане за бољу заштиту и информисаност потрошача.

Појачана конкуренција у откупу предмета, односно веће цене при откупу ће бити од користи грађанима који продају употребљаване предмете.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Област предмета од драгоцених метала није усмерена на неку специфичну групу популације.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Област предмета од драгоцених метала није усмерена на неке осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Увођењем нових привредних субјеката који ће вршити откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала на тржиште очекује се формирање нових радних места, јачање конкурентности, као и унапређење пословног окружења.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Област предмета од драгоцених метала омогућавају равноправан третман, различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Очекује се да решења у овом закону позитивно утичу на цене у овој области али због ширине области утицај на стандард становништва је без значаја.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на промену социјалне ситуације.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на животну средину.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уведе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део Закључка Владе („Службени гласник РС”, број 55/18, од 16. јула 2018. године - у даљем тексту: АП).

Овим законом се само прецизније раздвајају инспекцијске активности које већ спроводе Дирекција и тржишна инспекција

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Дирекција и тржишна инспекција имају капацитете за спровођење овог закона.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Није потребно извршити реструктурирање постојећих државних органа.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Да.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Није релевантно.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Предвиђено је да министар надлежан за предмете од драгоцених метала донесе следеће подзаконске акте којима ће прописати:

- захтеве које предмети од драгоцених метала морају испуњавати и у погледу степена финоће средстава за лемљење, превлаке од другог драгоценог метала, делова од недробенних метала, уколико их предмет садржи, као и друге захтеве у погледу њихове израде;

- садржину, облик и димензије знака произвођача, увозника, односно заступника и ознаке финоће, начин на који се предмети означавају, опрему и изглед радних просторија које морају да поседују произвођачи предмета, као и садржину и образац захтева за добијање знака произвођача;

- врсте, облике, изглед и начин израде државних жигова;

- начин испитивања и жигосања предмета, испитивања драгоцених метала и њихових легура, садржину и образац захтева за испитивање, односно жигосање предмета, образац извештаја о резултатима извршеног испитивања драгоцених метала и њихових легура, као и опрему за испитивање и жигосање

предмета, списак предмета који се жигошу и место на које се државни жиг утискује;

- услове које морају испуњавати радне просторије и опрема за испитивање и жигосање предмета;
- начин утврђивања усаглашености предмета са прописаним захтевима на основу прописане документације, као и садржину те документације;
- начин признавања иностраних жигова, као и
- начин поступања са предметима у оквиру надзора над предметима и методе испитивања које се користе код надзора над тим предметима.

Регистар откупљивача је јавни регистар и биће објављен на интернет страници Дирекције.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење овог закона у току 2019. године нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије, јер су иста већ опредељена Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

За спровођење овог закона није идентификован још неки ризик.

Информација о спроведеним консултацијама садрже податке о:

1) времену, обиму и методама консултација;

Имајући у виду значај питања која уређује овај закон, министар привреде је решењем Број: 119-01-166/2018-07 од 8. октобра 2018. године образовао Посебну радну групу (у даљем тексту: Радна група), која је припремила текст Нацрта закона.

Решењем министра привреде Број: 119-01-166/2018-07 од 24. децембра 2018. године, дошло је до проширења Радне групе након састанка представника органа одржаног ради договора о начину спровођења одређених активности из Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

У периоду од 10. до 30. априла 2019. године Министарство привреде је спровело јавну расправу о Нацрту закона, чиме је омогућено и другим заинтересованим странама да се укључе у рад на изради Нацрта закона. Текст Нацрта закона је објављен на интернет страници Министарства привреде www.privreda.gov.rs, Дирекције за мере и драгоцене метале www.dmdm.gov.rs, као и на порталу е-управе www.euprava.gov.rs.

2) учесницима консултативног процеса;

Поред представника Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, у Радну групу за израду Нацрта закона именовани су и представници Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектора тржишне инспекције, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија - Управе царина, Министарства финансија - Управе за спречавање прања новца, Народне банке Србије - Завода за израду новчаница и кованог новца, Савеза удружења златара Србије, као и Уније златара Србије.

У рад Радне групе укључени су и представници Министарства трговине, туризма и телекомуникација из Сектора за спољнотрговинску политику, мултилатералну и регионалну економску и трговинску сарадњу.

3) питањима која су била предмет консултација;

Највећи део питања односи на решења и одредбе овог закона којима је уређен откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала и њихових делова/откупљивачи, као и одредбе о инвестиционом злату.

4) примедбама, сугестијама и коментарима који су узети у разматрање и онима који нису уважени, као и о разлозима за њихово неприхватање;

Примедба да је потребно прописати услове за откупљиваче који би требало да имају елементарно знање о драгоценим металима; да је потребно прописати за откупљиваче строге услове као и за нове произвођаче, ако немају потребно образовање прописати им одговарајући испит код Дирекције.

Одговор: у Нацрту закона акценат није на прописивању услова за субјекте који би се бавили откупом употребљаваних предмета, већ на јачању одговарајућег надзора над пословањем тих субјеката;

Примедба да се не може поистоветити откупљивач са произвођачем, јер драгоцен метал произвођачима представља основну сировину за рад.

Одговор: За разлику од важећег закона, Нацртом закона се успоставља другачији концепт у коме нема прописивања услова за обављање активности откупа, већ је суштина у јачању надзора над свима који се тиме баве. Нацртом закона се уводи јасно разграничење произвођача од откупљивача и с тим у вези успоставља се званичан регистар откупљивача који ће да води Дирекција. Произвођачи ће и даље моћи да врше откуп предмета, али уз услов да се региструју код Дирекције као откупљивачи, чиме очекујемо да ће се решити проблем „фиктивних произвођача”.

Сугестија да је потребно прописати да произвођачи аутоматски стичу статус откупљивача, јер само преко откупа добијају драгоцене метале као основну сировину за рад.

Одговор: Концепт који се уводи Нацртом закона је да су и произвођачи у обавези да Дирекцији поднесу захтев за упис у регистар откупљивача. Наиме, пракса је показала да се производњом предмета од драгоцених метала не баве сви субјекти који данас имају знак произвођача и који врше откуп предмета. У циљу јасног раздвајања откупљивача од произвођача, произвођачи који имају намеру да се баве откупом биће у обавези да се у Дирекцији региструју и као откупљивачи, чиме ће се, с једне стране олакшати рад тржишне инспекције, а са друге стране, онемогућити произвођач да нпр. негира да је искористио своје право да се бави откупом и да самим тим не води прописану евиденцију о откупљеним предметима.

Примедба да се брише одредба у складу са којом се одредбе овог закона не односе на инвестиционо злато. Напротив, у овом закону треба дефинисати основне појмове инвестиционог злата (облик израде, финоћа,

тежина, жигови ...) пошто је већи број колега изразио жељу да се бави изработом и продајом инвестиционог злата.

Одговор: Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона јер се ради о специфичној врсти штедне односно новца. Дефиниција инвестиционог злата прописана је Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04...4/19-усклађени дин. изн), који је у потпуности усклађен са Директивом 2006/112 ЕС.

Примедба да се предвиди и постојање предмета од злата 999/1000 (инвестиционо злато).

Одговор: Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона, али напомињемо да је Нацртом закона предвиђена могућност да предмети од злата могу имати степен финоће 999/1000.

Примедба да се изузме инвестиционо злато са LBMA сертификатом од обавезе испитивања и жигосања.

Одговор: Предлог се односи на инвестиционо злато које није предмет Нацрта закона.

5) утицају резултата консултација на избор мера из прописа;

Предлог да се брише: „V степен финоће 375 хиљадитих делова (375/1000)”.

Одговор: Предлог се прихвата. На округлом столу одлучено је да финоћа 375/1000 буде избрисана из Нацрта закона, тако да је за предмете од злата најнижи степен финоће 585/1000 као и до сада.

Предлог да треба увести обавезно испитивање и жигосање бар једанпут годишње? Одговор: Сматрамо да је наведени предлог за разматрање и предложиће се Радној групи да га детаљније обради. У вези са овом проблематиком поставља се питање критеријума у складу са којима би се одредила количина произведених предмета које је на годишњем нивоу потребно поднети Дирекцији на испитивање и жигосање, како би се привредни субјект сматрао произвођачем.

Коментар да се услед смањене куповне моћи грађана све чешће на тржишту налазе предмети од драгоцених метала изузетно ситни, склони ломљењу и оштећењу приликом жигосања и предлог да ти предмети треба да поседују само ознаку финоће, а да пратећа документација доказује њихово порекло (царинска декларација, налог за производњу и сл), што се односи на члан 16, док би мала измена у члану 13. омогућила увозницима, тј. заступницима бржу и једноставнију продају.

Одговор: Предложиће се Радној групи да размотри овај предлог јер је оправдан.

У периоду од 10. до 30. априла 2019. године Министарство привреде је спровело јавну расправу о Нацрту закона, чиме је омогућено и другим заинтересованим странама да се укључе у рад на изради Нацрта закона. Текст Нацрта закона је објављен на интернет страници Министарства привреде www.privreda.gov.rs, Дирекције за мере и драгоцене метале www.dmdm.gov.rs, као и на порталу е-управе www.euprava.gov.rs.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа – Влада
Обрађивач – Министарство привреде

2. Назив прописа
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА
DRAFT LAW ON THE PRECIOUS METALS ARTICLES

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):
 - а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа, ПОГЛАВЉЕ V, ЧЛАН 77. СПОРАЗУМА КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ТЕХНИЧКЕ ПРОПИСЕ, СТАНДАРДИЗАЦИЈУ, МЕТРОЛОГИЈУ, АКРЕДИТАЦИЈУ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ, ПО КОМ СЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОБАВЕЗАЛА ДА ЋЕ ПРЕДУЗЕТИ НЕОПХОДНЕ МЕРЕ КАКО БИ СЕ ПОСТЕПЕНО ПОСТИГЛА УСКЛАЂЕНОСТ СА ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.

 - б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума, ЧЛАН 72. СПОРАЗУМА

 - в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума, ИСПУЊАВА У ПОТПУНОСТИ

 - г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
/

 - д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
ГЛАВА 3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУ, 3.1. СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБА, ДЕО 3.1.4. ПРОЦЕДУРАЛНА ПИТАЊА,

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:
 - а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
УГОВОР О ФУНКЦИОНИСАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ДЕО ТРЕЋИ - ПОЛИТИКЕ И УНУТРАШЊЕ ДЕЛОВАЊЕ УНИЈЕ, НАСЛОВ II. – СЛОБОДНО КРЕТАЊЕ РОБЕ, ПОГЛАВЉЕ 3. ЗАБРАНА КВАНТИТАТИВНИХ ОГРАНИЧЕЊА ИЗМЕЂУ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА, ЧЛ. 34. И 35. СА КОЈИМА ЈЕ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА ПОТПУНО УСКЛАЂЕН

 - б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
/

 - в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

 - г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
/

 - д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

ОБЛАСТ ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА КОЈУ РЕГУЛИШЕ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА ЈЕ НЕХАРМОНИЗИОВАНА ТЕХНИЧКА ОБЛАСТ У КОЈОЈ НЕ ПОСТОЈЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ НАДЛЕЖНОСТИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ НИТИ ОДГОВАРАЈУЋИ СЕКУНДАРНИ ИЗВОРИ ПРАВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕВРОПСКОМ КОМИСИЈОМ, НИТИ СУ У ЊЕГОВОЈ ИЗРАДИ УЧЕСТВОВАЛИ КОНСУЛТАНТИ ЈЕР СЕ ЊИМЕ НЕ ВРШИ УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.